

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ภาวะสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ
ผลิตยางพารา

ผู้เขียน นางสาวยุพารณ์ จันทร์พิมล

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลอาชีวอนามัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ ประธานกรรมการ
อาจารย์วันเพ็ญ ทรงคำ กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้ประกอบอาชีพผลิตยางพาราซึ่งเป็นหนึ่งในแรงงานนอกระบบภาคเกษตร ต้องเผชิญกับปัจจัยอันตรายทั้งจากสภาพแวดล้อมในการทำงานและสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ทำให้เป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพ การมีพฤติกรรมการป้องกันสุขภาพส่วนหนึ่งจะช่วยลดไว้ซึ่งภาวะสุขภาพ การวิจัยเชิงพรรณนาคครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพผลิตยางพารา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นผู้ประกอบอาชีพผลิตยางพารา ในเขตพื้นที่อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 380 ราย ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2549 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคลและการประกอบอาชีพ ภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันสุขภาพ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .98 และทดสอบความเชื่อมั่นทั้งในส่วนภาวะสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันสุขภาพได้ค่าในระดับที่ยอมรับได้ (.88 และ .83) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 62.63 มีการรับรู้ภาวะสุขภาพทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของภาวะสุขภาพรายด้าน คือ ด้านร่างกายและด้านจิตใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 63.68 และ 65.26 มีการรับรู้ภาวะสุขภาพทั้งสองด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนภาวะสุขภาพจากการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่ามีอาการเจ็บป่วยในระบบ

โครงสร้างกล้ามเนื้อสูงสุด คือ ปวดกล้ามเนื้อขา (ร้อยละ 79.47) ปวดกล้ามเนื้อหลัง (ร้อยละ 72.63) ส่วนการเจ็บป่วยในระบบทางเดินหายใจและผิวหนังที่พบ คือ อาการน้ำมูกไหล ไอ จาม แสบจมูก (ร้อยละ 60.52) ผื่นแพ้ตามผิวหนัง (ร้อยละ 20.26) การเจ็บป่วยเกี่ยวกับการมองเห็น คือ อาการระคายเคืองตา แสบตา (ร้อยละ 58.68) สำหรับการบาดเจ็บจากการทำงาน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 67.11 ได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน ส่วนพฤติกรรมกรรมการป้องกันสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 65.79 มีพฤติกรรมกรรมการป้องกันสุขภาพโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาพฤติกรรมกรรมการป้องกันสุขภาพรายด้าน คือ พฤติกรรมการป้องกันสุขภาพทั่วไป และพฤติกรรมป้องกันสุขภาพจากการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 65.00 และ 64.21 มีพฤติกรรมสุขภาพทั้งสองด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า พยาบาลอาชีวอนามัยรวมทั้งทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้อง จะต้องตระหนักในความสำคัญ และดำเนินการเฝ้าระวังสุขภาพตามความเสี่ยงของผู้ประกอบอาชีพผลิตยางพาราอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จัดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ และการสื่อสารความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการทำงาน นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการสัมผัสปัจจัยอันตรายในการทำงาน ก่อให้เกิดความตระหนักในการทำงานที่ปลอดภัย ส่งผลต่อสุขภาพะของคนทำงาน

Thesis Title Health Status and Health Preventive Behaviors Among
Rubber Plantation Workers

Author Ms. Yupaporn Jantarapimol

Degree Master of Nursing Science (Occupational Health Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Chawapompan	Chanprasit	Chairperson
Lecturer Wanpen	Songkham	Member

ABSTRACT

Rubber plantation workers, one of the agricultural informal sectors, are potentially exposed to environmental workplace hazards as well as unsafe working conditions, resulting in occupational health risks. Health preventive behaviors, partially, could enhance the well-being of workers. Therefore, this descriptive study was designed to investigate health status and health preventive behaviors among rubber plantation workers. The study sample comprised 380 rubber plantation workers working at Phrasang district, Surathanee province. Data collection was conducted from August to September, 2006. The research instrument was an interview form consisting of three main parts: personal and occupational data, health status, and health preventive behaviors. A panel of experts confirmed the content validity of the instrument with a content validity index was .98. The reliability was also tested, and its value was at an acceptable level either health status or health preventive behaviors (.88 and .83). Data analysis was performed using descriptive statistics.

The main results demonstrated that the study sample (62.63%) perceived their general health status at a moderate level. Considering health components, both physical and mental components were also at moderate levels (63.68% and 65.26%). Concerning health status related to work, it was found that the most common illness among the sample was musculoskeletal

disorders including leg pain (79.47%), and back pain (72.63%). Respiratory tract and skin illnesses found among the sample included runny nose, coughing, sneezing, and nose irritations (60.52%), and skin rash (20.26%). A common illness related to vision was eye irritation (58.68%). Of the study sample, 67.11 percent had work-related injuries. Concerning health preventive behaviors overall, it was found that 65.79 percent of the sample performed such behaviors at a moderate level. Each aspect of health preventive behaviors, general health and work-related preventive behavior, was also at a moderate level (65.0% and 64.21%).

The results of this study, hence, suggest that occupational health nurses and relevant health personnel should be aware of, and systematically conduct regular health risk surveillance among rubber plantation workers. Health information dissemination and communication health risks should also be implemented. It is anticipated that this would modify health preventive behaviors so as to reduce the risk of occupational hazards, enhancing the recognition of safety work and well-being among workers.